

Připravil Zdeněk Fránek a redakce
Foto Yoshihiro Koitani

ALBERTO KALACH

**MISTR MEXICKÉ ARCHITEKTURY, KTERÝ V BETONOVÝCH
STAVBÁCH PĚSTUJE DŽUNGLI**

Alberto Kalach je architekt pracující v Mexico City. Jeho zájem o objevující se problémy rozsáhlých měst se velmi často odráží v jeho vlastní práci: domem za 5000 dolarů počínaje, přes bytovou výstavbu až po největší projekt v dějinách navržený pro Mexico City s názvem México Ciudad Futura (Mexico City budoucnosti), který pojímá město jako celek a zkoumá jej z pohledu jeho topografie. V září navštíví Alberto Kalach Českou republiku (na pozvání liberecké TUL) a zúčastní se konference EUPRO 2017: Identita soudobé architektury v podmínkách globálního světa.

1

Rozhovor Zdeňka Fránka s Alberto Kalachem

**Jaký byl tvůj začátek v architektuře?
Co tě k tomuto oboru dovedlo?**

Když jsem byl malý kluk a listoval jsem encyklopedií, pod písmenem A, heslem Architektura, jsem narazil na fotografii domu Falling Water od Franka Lloyda Wrighta, která mě uchvátila.

Při našem posledním setkání jsi připomněl Luise Barragána. Jaký na tebe měl vliv a jak jsi s ním přišel do styku?

Barragán mluvil o kvalitách architektury, kterých si v té době nikdo nevíšal – vyrovnanosti, tichu, kráse, úžasu, dojetí. Zajímaly ho součásti architektury, které byly v době, kdy všichni stavěli v internacionálním stylu, krajně neobvyklé. Byla to lokální kultura, místní materiály, místní výraz a silný zájem o zahrady.

Jaký vztah má tvoje práce k výtvarnému umění – malířství a sochařství? K dílům tvého syna nebo Gabriela Orozca, například...

Každý architekt je nějak provázaný s uměním. Architektura během historie vytvářela prostředí pro sochařskou a malířskou tvorbu. Umělecké projevy jsou také neustálým zdrojem inspirace pro architekturu.

2

1/ Casa Kalif (Kalifornie, USA, 2008) 2/ Casa GGG (Mexico City, Mexiko, 1999)

3

Mexiko má bohatou historii. Čerpáš z ní inspiraci?

Je pravda, že Mexiko má bohatou historii. Co by však mělo skutečně inspirovat a determinovat architekturu, je geografie. Podnebí, krajina, vegetace a tektonika země.

Jaké současným problémům čelí architekti v Mexiku?

Máme obrovskou zemi, ale žádné plány. Lesy jsou ničeny, pole jsou opuštěna. Potřebujeme více přístavů, letišť, lepší cesty, železnici. Potřebujeme technické architekty s lepším vzděláním a silnými morálními hodnotami.

Může architektura změnit svět?

Architektura je jediným lidským nástrojem pro obydlování světa. Tedy ano – obydlováním měníme naše okolí a životní prostředí a měníme i způsob, jakým svět obýváme a užíváme.

„Co by mělo skutečně inspirovat a determinovat architekturu, je geografie. Podnebí, krajina, vegetace a tektonika země.“

4

Jaká je pozice architekta v mexické společnosti?

Až doposud pracovala většina architektů pouze pro bohaté. Nerozuměli tomu, že posláním architektů je především plánovat a budovat lepší zemi.

Soudobá jihoamerická architektura je na mohutném kvalitativním vzestupu. Čím myslíš, že to je?

Je to opravdu tak? To nedokáži říct. Předpokládám, že je to díky tomu, že je k dispozici více peněz a lepší vzdělání.

„Obydlováním měníme naše okolí a životní prostředí a měníme i způsob, jakým svět obýváme a užíváme.“

Chystáš se na návštěvu ČR, kde jsi radostně očekáván. Slyšel jsi někdy o české architektuře, ať už historické nebo současné?

Musím se přiznat, že o vaší zemi toho moc nevím, ale těším se na její objevování. Samozřejmě se mi vybaví Praha – jedno z nejkrásnějších měst světa. V oblasti architektury znám stavby Josipa Plečnicka a v poslední době jsem objevil silnou a živou architekturu jednoho vašeho autora – nevím, jestli ho budeš znát – Zdeňka Fránka. Miluji hudbu Janáčka, Dvořáka a Smetany, inteligenci a humor Kundery a neobyčejné oko Saudka.

Co ti přináší nejvíce uspokojení ve tvé práci?

I can't get no satisfaction. 'Cause I try and I try and I try and I try...¹

¹ z textu písně Satisfaction od skupiny Rolling Stones (pozn. autora)

3/ Casa Romany (Los Angeles, USA, 2004) 4/ Biblioteca Pública de México (Mexiko City, 2004) 5/ Reforma 27 (Mexico City, 2010)

5

Alberto Kalach se narodil 26. ledna 1960 v Mexico City, architekturu studoval na Universidad Iberoamericana (Mexico City) a postgraduální studium dokončil na Cornellově univerzitě v Ithace v USA. Už v roce 1981 založil spolu s Danielem Alvarezem studio Taller de Arquitectura X, od roku 2002 je vede sám. Stále více se zabývá problematikou územního plánování rodného města, jeho úsilí vyvrcholilo založením společnosti podobně smýšlejících lidí s názvem „Mexico: Future City“.

Poslední stavbu, kterou Alberto Kalach realizoval, je výšková budova TORRE TAX. Vznikla na jeho pozemku, byla postavena jeho bratrem a je doplněna sochami jeho syna.

Stavba je vrcholem dlouhodobého zájmu Alberto Kalache o výškové budovy a nese jeho jasný rukopis. Je postavena v blízkosti obou Barragánových Master Pieces, popírá obvyklosti podobných staveb a svými detaily každému návštěvníkovi připraví strhující zážitek. Není podobná ničemu, co dosud bylo vytvořeno.

Půdorys této stavby je odvozen od tvaru parcely a je dán diagonálním uspořádáním ulic na okraji parku Bosque de

Capultepec, zeleného srdce Mexico City a největšího městského parku na americkém kontinentě. Z této džungle se tyčí a strhávají na sebe pozornost dvě hlavní nosné zdi z betonu probarveného do oranžova. Svou expresivitou poukazují na barvy hýřící mexickou kulturu, ale přetransformovanou do velmi sofistikované podoby. Pravdivost tohoto pojetí architektury podtrhuje tektoničnost celé konstrukce, odkrývání – spíš nezakrývání – jakýkoliv detailů a absence řešení tepelných mostů nebo termoizolací. Budova nic neskrývá.

Torre Tax

Je-li pro tvorbu Alberta Kalache typický zájem o věže (Towers), největší jeho vášní jsou zahrady a voda v nich. Ve stavbě Torre Tax se toto spojení jeví jako vrchol jeho tvorby. Propojení zeleně a vlastní výškové budovy v přízemí a na střeše je mistrovským kusem – dílem srovnatelným s nedalekou Barragánovou vlastní zahradou, kterou Alberto Kalach v mládí s Barragánem užíval.

To, co je pro naše podnebné pásmo nemožné, si zde Mexičané užívají naplno – otevřené přízemí přes dvě podlaží zaplněné džunglí, včetně nábytku recepce. Přesto, že do této nevšední budovy vcházíte obrovskými vraty z masivního dřeva a k recepci stoupáte po placatých kamenech hustou bujnou vegetací, budova nic neztrácí na své nobilese, eleganci a svou pravdivostí vás ohromí.

Aby nebylo všudypřítomné zeleně málo, jsou celé přízemí a celá střecha zahradami, kde Evropan nechápe takovou míru schopnosti vegetace vyrůstat snad i z betonu a schopnosti betonu souznět a splývat se zelení tak, že nevnímáte tíhu budovy nad nebo pod sebou.

Dotýkat se toho všeho je zážitkem z jiného světa, budova jakoby extrahuje vše, co obsahuje mexická architektura. Ideově tak naplňuje myšlenky lokálního mistrovství s globálním přesahem.

I

Torre Tax

Administrativní budova, věž

Místo: Constituyentes 41, Ciudad de México

Ateliér: Taller de Arquitectura X

Autor: Alberto Kalach

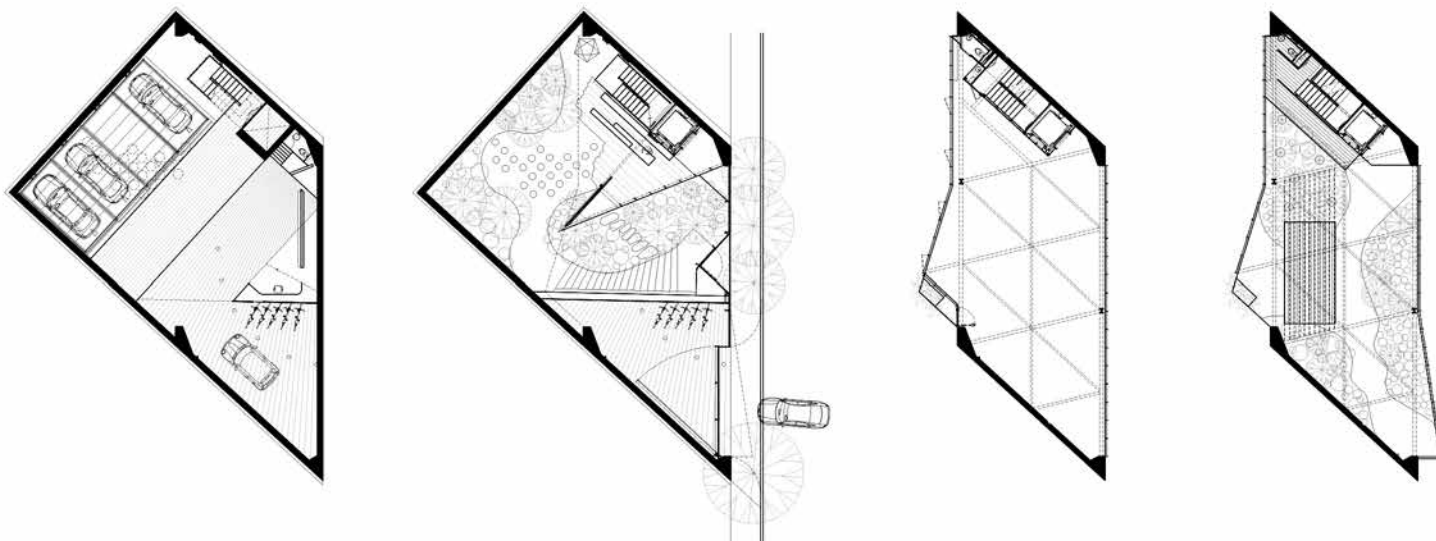
Projekt: 2012

Realizace: 2015

www.kalach.com

0 2,5 5,0 10,0 15,0 m

*Dotýkat se toho všeho je zážitkem
z jiného světa, budova jakoby
extrahuje vše, co obsahuje mexická
architektura.* Zdeněk Fránek